

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quotuplex sit simonia. Punct. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

pretij data pro re spirituali, eo magis, videtur vilipendi, & contemni ipsa res spiritualis, vtpote quæ paruo pretio æstimatur. Et hac ratione in cap. ex tua, de Simonia, condemnatur clericus, qui sex tantum solidos pro sua præsentatione ad ordines dedit, in perpetua ordinis depositione, & monasterij reclusionem: quæ pœna cum sit ita gravis non imponeretur, nisi ob peccatum mortale, & tamen quantitas data parua erat, vt expostores ibi notant, facit etiam can. placuit, & can. indices. 1. quest. 1. Neque in contrarium est cap. est quæstiones de Simonia: vbi ratione modici pretij dati excusatur quis à Simonia, quia non excusatur ratione modici pretij, si est ex pacto: sed quia præsumitur datum fuisse liberaliter; tum quia modicum: tum & præcipue quia fuit datum in necessitate, & inter fratres.

PUNCTVM II.

Quotuplex sit Simonia.

SUMMARIVM.

- 1 Simonia alia est iuris diuini & naturalis alia positiuæ, & explicatur Simonia iuris diuini, & naturalis.
- 2 Explicatur Simonia iuris positiuæ.
- 3 Deinde Simonia alia est mentalis, alia conuentionalis, alia realis, & expenduntur.

1. **P**rimo diuiditur simonia in eam, quæ est iuris diuini, & naturalis, & in eam, quæ est iuris positiuæ: quam diuisionem ferè omnes admittunt cum Glossa, in cap. pridem, de Pactis, vers. illiciti & partitionis & cap. ex part. 1. de officio iudicis deleg. vers. dimittere cap. saluator. 1. q. 3. vers. & iudicem, & constat ex aliis, quæ latè tradit Suar. lib. 4. cap. 2. & 7. Lessius lib. 2. cap. 3. dub. 2. & seq. Vocatur autem simonia iuris diuini, & naturalis, quando aliqua res de se spiritualis venditur, aut emitur, vt si venderes sacramenta, aut calicem consecratum pluri ob consecrationem; aut imagines, & alia benedicta pluri ob benedictionem: & in hac Simonia non potest Pontifex dispensare.

2. Simonia autem iuris positiuæ est, quæ à sola lege Ecclesiastica ortum habet: soler enim lex Ecclesiastica commutationem rerum spiritualium, hoc est beneficiorum prohibere: cap. quæsitum, cap. cum olim de rerum permutat. cap. cum pridem, cap. clerici de Pactis, & cap. constitutus cum aliis de transactionibus ne permittentes labem simoniae incurrant: Item in cap. si quis Episcopus 1. q. 1. & cap. saluator. 1. q. 3. affirmatur esse Simoniam vendere officium æconomus, vicedomini, aduocati, factis, castaldi; quæ tamen venditio, vt bene dicit Lessius lib. 2. cap. 35. dub. 4. num. 26. non est contra ius diuinum; quia sunt officia temporalia ordinata solum ad temporarium administrationem; neque est in illis vlla sanctitas per consecrationem, aut benedictionem. Nam æconomus est, qui res Ecclesiæ, & canonicorum gubernat; vicedominus est æconomus rerum Episcopali, aduocatus, qui causis Ecclesiæ tractandis præest; castaldus est, qui alias dicitur maior domus, vt explicat glossa. Difficultas vero est; an hæc Simonia iuris positiuæ sit propria simonia? Affirmat Suar. & Lessius locis citatis. Negat Durand. in 4. dist. 25. q. 1. Sotus lib. 9. de iustit. q. 5. artic. 2. ante responsionem ad argumenta, Victor. in relect. de Simonia, num. 15. & seq. Man. Rodrig. tom. 2. summ. cap. 56. num. 2. & 3. Ego vero existimo cum Valent. tom. 3. disput. 6. q. 16. part. 5. à vers. secundo pag. 1667. & seq. fontè esse controuersiam de solo nomine; in primis enim negari non potest Ecclesiam suis præceptis constituere posse materiam in reclusionem illius virtutis, qua cum habet aliquam connexionem, & similitudinem: hæc enim ratione percussione clericis constituit in materia sacrilegij ob reuerentiam ordinis, quo clericus est insignitus, & eodem modo pollutionem effusionemque sanguinis in Ecclesia ob loci reuerentiam prohibita, & cit vt essent sacrilegia: ita similiter prohibens permutationem beneficiorum, venditionem officij administrationis rerum Ecclesiasticarum ob maiorem reuerentiam rerum spiritualium & vt omnis simoniae species vitetur constituit sanè hæc omnia in materia religionis, atque adeo efficit transgressionem illorum esse contra religionem. Quod vero talis transgressio constituitur in propria specie Simoniae, eiusdemque sit rationis cum Simonia iuris diuini. Hoc ego dico esse quæstionem de nomine. Certum enim est cum illa conuenientiam aliquam habere, tum in materia videlicet in commutatione non gratuita; tum etiam in eo; quod aduersatur eidem virtuti, scilicet religioni; tum etiam in pœnis.

3. Secundo diuiditur Simonia in mentalem, conuentionalem, & realem; quæ diuisio communiter recepta, est à Iurisperitis, & Theologis. Mentalis est quando nullo pacto præcedente, sed affectu animi spirituale donatur, vt temporale acquiratur, vel è contra v. g. si conferens alicui beneficium,

iurendas obligare illum ad reddendum temporale, vel è contra si conferas temporale, & intendas propter ipsum obligare alium ad reddendum spirituale. Vocatur autem hæc Simonia mentalis: non quia in actum exterioriorem dandi, & recipiendi non exeat: sed quia iniquus animus non declaratur: vt bene aduertit Valent. 2. 2. disputat. 6. q. 16. part. 5. in princ. & de hac Simonia loquitur cap. Tua nos, §. licet & cap. ult. de Simonia: vbi cum datur beneficium, vel insignitur ea intentione, & affectu docetur simoniam esse, & apud iudicem diuinam, qui est scrutator cordium debere puniri.

Conuentionalis Simonia est, quæ mentali superaddit exteriorem conuentionem: seu pactum; ex neutra tamen parte completum, vel saltem non completum ex vtraque parte. Nauar. cap. 23. numer. 103. Valent. disputat. 6. quest. 16. part. 5. vers. & notandum pag. 1669. Ratio est; quia realis, & completa, perfecta que venditio non dicitur, quousque contractus ex vtraque parte compleatur. Aduerte tamen, si solum pollicitationem feceris de pretio, si tibi daretur beneficium; neque alius pollicitationem acceptauerit, conuentionalem simoniam non committis: quia non est conuentio, quousque promissio acceptata sit; sic Fatnac. lib. 1. decis. 34. num. 4. §. 6. vbi alios refert. Realis Simonia dicitur, quando ex vtraque parte completur contractus, ita vt ex vna parte doneur spirituale, & ex alia pretium, vel pars pretij. Vnde Simonia realis supponit conuentionalem, & conuentionalis supponit mentalem saltem ex natura rei; & seculua lege positua.

PUNCTVM III.

Quæ habeant rationem pretij ad constituendam Simoniam.

SUMMARIVM.

- 1 Explicatur in genere, quæ res habeat rationem pretij.
- 2 Remissio debiti, aut permissio remittendi rationem pretij habet.
- 3 Item mutatio pecunie.
- 4 Deinde pensio soluenda.
- 5 Rursus beneficij resignatio, collatio, aut permutatio. Sed hoc intelligendum est de beneficio non ipsa iure vacante.
- 6 Quid dicendum, si in beneficij collatione peteretur incrementum de non resignando tale beneficium cum pensione?
- 7 Quid si peteretur, vt prius resignaret habitum.
- 8 Obsequium beneficiarij verè potest rationem pretij habere.
- 9 Preces, intercessiones, fauores, & laudes sub pretio comprehendendi possunt.

1. **V**t clarius essentia simoniae intelligatur, examinandum est pretium ad ipsam requisitum: consistit enim Simonia in emptione, & venditione, quæ absque aliqua re habeant rationem pretij effici non possunt.

Quæ vero res habeat rationem pretij? Respondet optime Gregor. & doctores omnes in cap. sunt nonnulli, & capit. ordinationes, capit. de ordinationibus 1. quest. 1. cap. saluator. 1. quest. 3. distinguuntque triplex donum, scilicet: munus à manu, munus ab obsequio, munus à lingua. Munus à manu est pecunia, sub qua comprehenditur quidquid possidet in terra vt dixit August. in cap. totum 6. 1. quest. 1. Munus ab obsequio est obsequium præstitum Ecclesiæ, collatori, electori, patrono, vel amicis eorum. Munus à lingua intelliguntur fauores intercessiones, laudes, preces, &c. Omnia autem hæc possunt esse pretium in spiritualibus, & sufficientia ad simoniam constituendam, vt constat ex cap. est quæstiones, cap. tua nos, cap. in tantum de Simonia.

Neque obstat §. item pretium, in sit. de empt. & vendit. vbi declaratur non esse propriè emptionem, & venditionem, quando, vna res pro alia commutatur non interueniente pecunia: quia non est maior ratio, quare vna potius, quam alia habeat rationem pretij. Non inquam obstat, quia tibi loquitur I. C. inter commutationem rerum eiusdem ordinis, Secus vero est dicendum, quando temporale datur in commutationem rei spiritualis: tunc enim temporale propter asinitatem cum pecunia habet rationem pretij, potius quam spirituale. Adde ad Simoniam sufficere contractum esse onerosum, esse propria emptio, & venditio non intercedat, vt ex dictis; & ex dicendis constat.

2. Sed vt certius doctrina elucescat, placet declarare aliqua, in quibus dubium esse poterat; an sufficiant ad pretium constituendum, ac proinde ad simoniam?

Primo igitur comprehenditur sub munere à manu remissio debiti, aut promissio remittendi debiti; remittit nullis allegatis